Ч. 252 Середа 8 (21) падолиста 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

До даток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостсвах на провінциї:

на цілий рік К.	4·80
на пів року „	2·40
на чверть року „	1·20
місячно . . „	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К.	10·80
на пів року „	5·40
на чверть року „	2·70
місячно . . „	—·90

Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(Справа купна ордерів в парляменті француским. — Процес членів македоньского комітету в Букарешті. — З німецкого парляменту. — Положене в Хіні.)

На вчерашнім засіданю палати послів француского парляменту заінтерпелював пос. Ріве з причини поголосок о посередництво одного високого урядника при роздаваню ордерів. Бесідник домагає ся в тій справі пояснення від правительства Президент міністер Вальдек Руссо жадає безпроволочно отвореня дискусиї над тою інтерпеляциєю. З черги забрав голос міністер для кольоній Декре і заявив, що знає ту історию і що то єго дотикають докори, немов би єго син посередничив за гроші в роздаваню ордерів. Супротив того мусить відперти ті закиди, як цілком безосновні. Відтак пояснив, котрі особи і за що дістали ордери і відкликав ся до суду палати послів По промові ще міністра Мільранда, котрий станув в обороні Декреса, палата ухвалила для правительства вотум довіря 379 голосами против 31.

В букарештеньскім процесї против членів революцийного комітету македоньского, обжалований Трифанов зізнає, що македоньский комітет ухвалив убити короля Кароля бомбою, а не як перед тим порішено, штилетом. Григорий Конов приїхав був в січни до Букарешту, аби убити міністра Йонеска. Тріфанов каже, що болгарске правительство толерувало тайний комітет. — Убийник Мігайлеана, Димитров відкликує зроблене в слідстві зізнане, що до злочину намовив єго член тайного комітету. Обжалований Алексов зізнає, що раз одержав був пачку з отрую і листом, в котрім була бесіда о засуді смерти, виданім комітетом на Тріфанова. Димитров сказав єму, що хоче убити Мігайлеана, турецкого шпигуна Янсара і инших Болгар. Не доніс о тім поліциї зі страху перед македоньским комітетом.— Карамбулов зізнає, що Боков і Богданов говорили, що атентат на короля Кароля дасть ся легко виконати, бо король ходить улицями майже без товариства Президент додає до того, що сам Богданов сказав єму, що дня 18. грудня 1899 року, під Арсов і Беспаков гнали за королем на гребли над рікою Дімбозіцою.

На вчерашнім засіданю німецкого парляменту стояла на дневнім порядку справа уділеня третого додаткового кредиту в р. 1900 на хіньску виправу. Канцлер ґр. Більов зараз на початку засіданя забрав голос і почав обговорювати історию хіньских розрухів, при чім відпирав підношені за границею закиди, немов би ворохобня в Хіні була викликана занятєм Кіао-Чав. — На ті слова крикнули социялісти, що таки то було причиною — Канцлер висказав жаль, що навіть в тій палаті підносять ся такі голоси і оправдував забір Кіао-Чав міжнародним правом Дальше звернув ся против хіньских урядників, котрі не були в силі ворохобні придавати. Підніс, що Німеччина не хоче вести ніякої заборчої війни, але домагає ся лиш кари за злочини і забезпеченя на будучність що такі розрухи не повторять ся. Вкінци обговорював обширно відносини Німеччини до инших держав і доказував, що всі они годять ся з Німеччиною в справі хіньскої політики. Найбільший притиск поклав ґр. Більов на приязні відносини німецко-російскі та просив о ухвалене кредитів. Против ґр. Більова виступив социяліст Бебель і доказував, що до Хіни вислано войска против міжнародного права і що вина за то, що стало ся. паде на Кеттелера. Обговорював зьвірскости Німців в тій війні і скінчив тим, що Хіна не може приняти поставлених їй условій. Беблеви відповідав міністер війни Ґослер. Дальша дискусия відбуде ся нині.

Берлиньский Reichsanzeiger оголошує лист хіньского цісаря до цісаря Вільгельма II. Лист, писаний 14 с. м. і в нім хіньский цісар висказує на ново жаль з причини убитя німецкого посла, дякує цісареви Вільгельмови, що той не робить єго лично відвічальним, обіцює строге покаране виновників і заповідає іменоване до мирових переговорів, висказуючи надію, що переговори успішно покінчать ся. Від висліду тих переговорів буде зависіти, чи цісар верне до Пекіну. Вкінци обіцює, що такі події вже не повторять ся і запоручує на будучність цілковиту свободу діяльности для християньских місионарів.

Відносини санітарні в Пекіні — як звідтам доносять — мають бути від часу занятя міста союзними войсками дуже грізні. Богато Хінців померло на віспу. Померших не хоронять, бо Хінці бoять ся, що Европейці будуть їм в тім перешкаджати. В домах нагромадило ся богато нечистоти, так що грозить пошесть, котра була би для союзних войск незвичайно небезпечна.

ОПОВІДАНЄ АҐЕНТА

(З англійского — Марк Твайна.)

Бідний, сумний чужинець! Було щось в єго скромнім вигляді, єго утомленім погляді, зношеній, колись приличній одежи, що будило в серци іскру милосердія, хоч я під єго пахою добачив портфель, що спонукало мене до тихої молитви: „Боже, не дай менї знов впасти в руки аґента!“

Справді! Ті люди уміють все обудити цікавість і заняте Заки я ще спостеріг ся як то стало ся, а вже оповідав мені той історию свого житя, і я цілий потонув в увазі і цікавости. То, що оповідав, звучало більше менше так:

„Мої родичі померли, ох, коли я був ще малою, невинною дитиною. Мій стрий Ітуриєль заопікував ся мною і уважав мене за свою дитину. То був мій одинокий свояк на цілім широкім сьвіті; але був добрий, маючий і щедрий. Окружив мене богатством і всіми вигодами; я не потребував відмавляти собі нічого, що можна було дістати за гроші.

З часом покінчив я мої університетскі науки і вибрав ся з двома служащими в подорож. Чотири роки їздив я від краю до краю серед найбільшої радости. В тих далеких краях пізнав я поезию котра відсьвіжила моє серце і душу. Але з усього, що я там бачив, подобав мойі поетичній вдачи найбільше звичай богатих людий, збирати красні і дорогі рідкости, і в нещасливу годину попробовав я мого стрия Ітуриєля познакомити з тою річаю. Я писав і оповідав єму о пречудній збірці мушель одного, о хорошій збірці пінкових люльок другого, о богатій, незвичайно цікавій збірці автоґрафів третього, о неоціненій збірці порцеляни четвертого, о неоціненій вартости порцеляни слідуючого, і т. д. і т. д. Вскорі мої листи принесли видну користь: мій стрий почав роздивляти ся яку збірку найліпше заложити. Може знаєте, як скоро розвивають ся такі любительскі примхи. Вскорі заволоділа ним правдива пристрасть збирача, о чім я очевидно не знав. Він занедбував свою велику торговлю безрогами, вскорі цілком єї закинув, а цілий присьвятив ся пристрасти збираня. Насамперед збирав дзвінки, які носять корови. Згромадив збірку, що заповняла цілих пять великих саль і обіймала всї роди коровячих дзвінків, які коли були в уживаню — з виїмком одного. Той один — дуже старинний одинокий в своїм роді — був власностию другого збирача. Стрий жертвував єму величезну суму за него, але тамтой не хотів єго продати Можете подумати, що тут діяло ся! Правдивий збирач не прикладає ніякої ваги до неповної збірки. Єго серце крає ся, він продає зі стратою свій скарб і звертає свою увагу на другі предмети, котрими, як здаєть ся, ніхто ще не інтересував ся.

„Так зробив і мій стрий. Тепер пробовав з цеглою. Розвивши велику і дуже цікаву збірку, пересьвідчив ся, що єго давнійше нещастє повторило ся знов. Ще раз зломило ся єго велике серце. Продав ідеал свого серця якомусь броварникови, що покинув інтерес і що був в посїданю послідної, але найважнійшої цегли. Розпочав збирати предмети з камінної доби. Але тут вскорі пересьвідчив ся, що фабрика, котра була з ним в зносинах, заосмотрювала і инших збирачів тими самими предметами. Супротив того збирав ацтекскі написи і випхані кити; але по нечуваних трудах і видатках прийшло і тепер нещастє. Коли єго збірка була вже, здавалось, повна, привезено з Ґренляндиї випханого кита а в Кундуранґо в середній Америці, ацтекску напись, що всьо дотеперішнє перевисшила. Стрий старав ся дістати ті скарби. Вправді удалось єму купити кита але напись вхопив єму инший збирач з перед носа. Правдивий Кундуранґо, як може знаєте, то дорогоцінність, і кождий правдивий збирач, котрому удало ся дістати єго, волів би розлучити ся з родиною, як виречи ся такої написи. І так мій стрий мусів дивити ся, як єго любимець висуває ся з єго рук, аби ніколи вже не попасти туди, і єго чорне волосе побіліло за одну ніч як сніг.

Тепер якийсь час вижидав і роздумував. Чув, що ще одно таке нещастє може єго уби-

Новинки.

Львів дня 20 го падолиста 1900.

— **Львівский митрополит Впреосьв. о. Шептицкий** повернув до Станиславова, а в сих днях виїде на відпочинок в гори, де займе ся написанєм пастирского посланія.

— **Причиною пожару в Ченстохові** були, як урядово справджено, богомольці з Каліша, котрі прибули там під проводом кс. Пелчиньского і, не зважаючи на дуже сильний вітер, пускали з вежі костела штучні огні. Вітер поніс іскри на вершок вежі, запалив гнїзда кавок, а з того розширив ся огонь на цїлий монастир.

— **Тиф у Львові** ослабає від часу як замкнено т. зв. домінїканьский водопровід при улици Личаківскій. Нових случаїв занедужаня було доси 3, а минувшого тиждня умерло на тиф трое людий. Водопровід домінїканьский має свою поучаючу історію. До сего водопроводу положеного коло школи ім. сьв. Антония на Личакові, підходить нечистота з кльоачної ями тої школи. Ще в 1893 р. набавили ся були черевного тифу люди, що пили воду з того жерела. Від дня 12 до 25 марта того року занедужало було 106 осіб. Намістництво наказало тогди той водо ровід замкнути і тиф зачав зменшати ся. В слїдуючих двох недїлях занедужало ще 133 осіб, котрі були вже заражені ще перед замкненєм водопроводу, а в дальших чотирох недїлях занедужало вже лиш 29 осіб, переважно ті, що стикали ся з недужими. В 1896 р. отворено той водопровід самовільно і ось знов вибухла епідемія тифусу черевного.

— **Крадежі і спроневірення.** В Болехівцях під Дрогобичем в ночи на 14 с. м. добули ся невислїджені доси злочинці до уряду громадского, викотили звідтам зелїзну касу на поле, розбили і забрали гроші. — Станислав Венцель Паядло, властитель пральні при улици Личаківскій, взяв від Кароліни Твардовскої кавцию в сумі 180 корон, а уживши гроші на свої потреби щез зі Львова. Пошкодованих має бути ще більше осіб. — На почті в Огинї пропали два грошеві листи, один з сумою 1183 корон, а другий з сумою 200 корон. Дирекция почт вислала комісаря для розслїдженя справи.

— **Скоропостижною смертию** помер вчера у Львові о. Николай Чайківский, парох з Підбережець повіта перемиского. Покійник приїхав був на короткий час до Львова і як-раз коли переходив через площу Марийску постигла его смерть.

— **Сумна драма родинна** лучила ся сими днями в Копенгазї. Батько і син, рукавичники, не мали нїякого зарібку і задля браку средств до житя постановали умерти. Син мав найперше застрілити батька, а опісля відобрати собі житє. Перше припоручене виконав син дрожачою рукою, але застрілити себе не мав вже відваги і віддав ся в руки поліциї.

— **Пригоди на провінциї.** В Губичах під Дрогобичем вибух дня 9 с. м. огонь у господаря Павла Михаця і знищив оборіг сїна. Огонь був підложений. — В Раневичах, дрогобицкого повіта, копав дня 5 с. м. Михайло Ілик яму на барабол і викопав при тім вже надгнилого трупа дитини. За матерію заряджено слїдство. — В Унятичах, коло Дрогобича помер нагле дня 7 с. м. Михайло Городиский, а в селї оповідали, що его отруїв Пилип Білий. Тимчасом судова комісия пересьвідчила ся, що Городиский умер від загару.

— **Ізза горівки за крейцар.** В Свиржу, повіта перемишляньского, пробила жида Шльому его жінка ножем, а на причинок ще й відрізала кусень носа за то, що Шльома важив ся післати собі купити горівки за крейцар. Шльомів уважають за людий богатих і числять їх на дванайцять тисячів корон.

— **В приступі горячки тифусової.** В Маріямполи вибухла епідемія тифусова і до тиждня занедужало там на тиф звиш 30 людий, з котрих доси 3 померло. Один з занедужавших, якийсь Заяць в приступі найбільшої горячки, вхопив за сокиру і три рази рубнув нею власну жінку в голову. Смертельно ранену відставлено до шпиталю сестер милосердия.

— **Що може знайти ся в жолудку дитини.** Колєгія лїкарів-хірургів в Льондонї дістала сими днями до свого музея одиноку в своїм родї збірку. Єсть то скляна скриночка повна всїляких предметів, які знайшли ся в жолудку живучої ще 10-лїтної дівчини. Недавно тому приведено до шпиталю сухірляву блїду дівчину, котра нездужала на якесь загальне ослаблене, котрого причини нїхто не міг собі пояснити, аж дівчина одного дня дістала блювоти і вернула назад цьвях довший більше як на півтора цаля. Сї тогди стали випитувати і она призналась, що проликнула ще пять таких цьвяхів. Стан недужої був дуже небезпечний і лїкарі рішили ся отворити жолудок. Чотирох хірургів було при операциї і за помочию клїщів виймлено з жолудка множество предметів. Не пять цьвяхів, але на превелике диво всїх видобуто з жолудка 42 великих грубих цьвяхів, 93 мосяжних і зелїзних нют довгих на чверть до одного цаля, 12 великих цьвяхів, кілька цьвяхів з мосяжними головками, 3 сталеві спинки від сорочок, одну шпильку, котра для безпечности закладає ся у відповідний до того прилад і кілька іголок до шитя. В день по операциї вернула дівчина дівчина з себе ще 3 цьвяхи і дві нюти, третого дня виблювала перо, а до місяця вернула назад ще 30 цьвяхів, 8 нют і одно перо. Дивним дивом дівчина подужала і прийшла зовсім до сил. Всї тих 200 предметів проликнула она за час 8 місяців. Лїкарі кажуть, що єсть то в історії медицини одинокий случай (з виїмкою ще одного, котрий смертию закінчив ся), в котрім знайдено в жолудку таке множество всїляких предметів.

Телеґрами.

Прага 20 падолиста. Nar. Listy доносять, що Чехи не вишлють на віче міст, яке вскорі має відбути ся у Відни, своїх відпоручників.

Пекін 20 падолиста. Нота з условіями мира ще не виготовлена і не доручена хіньским відпоручникам. Зачувати, що предложеня обняті письмами нїмецкого і француского правительства будуть служити з деякими змінами за основу до жадань, ставлених державами.

Шанґай 20 падолиста. Ґубернатор провінциї Шапуна одержав приказ прибути на цісарский двір, з чого догадують ся, що двір наміряє удати ся до Шануан.

Петербург 20 падолиста По всїх церквах відбули ся в недїли богослуженя за здоровле царя.

Лївадия 20 падолиста. Вчерашний бюлетин оповіщує, що стан здоровля царя вдоволяючий.

ти. Порішив тепер щось такого виглядїти до збираня, на що ще нї один чоловік не подумав. Роздумував над тою справою основно, дуже основно і вкінци рішив ся збирати — відгомони.

— Що? — спитав я.

— Відгомони, пане — еха! — Першим его купном був відгомін в Ґеорґії, що чотири рази повтаряв ся; найблизшим шестикратний відгомін в Маріленді; слїдуюче тринайцятькратний в Мен, відтак девятькратний в Канзас а дальше дванайцятькратний в Тенессі. Той відгомін міг він дешево купити, бо він так сказатиб вийшов з ужитя. Кусень скали, що творив той відгомін, упав. Але мій стрий надіяв ся за кілька тисячів долярів ту річ направити, а навіть при помочи кусника мурованої стїни відгомін скріпити. Однако будівничий, що приймив ся роботи, не будував ще нїколи відгомону і тому попсовав цїлу річ цїлковито. Заки взяв ся до роботи, старав ся стрия відмовити немов яка теща, але его говорене було як горох о стїну. Відтак купив стрий цїлий ряд дешевих, малих подвійних відгомонів, що були розсіяні по цїлім краю. Він дістав їх о 20 процент дешевше, бо купив їх нараз. Відтак набув в Ореґанї відгомін, правдивий цїлий канїон, але той коштував его, можете менї вірити, цїлий маєток. Може, пане знаєте, що цїна відгомонів більшає, так само як степені каратів при брилянтах. Однокаратовий відгомін варт лиш десять долярів більше як ґрунт, на якім він проявляє ся. Двокаратовий відгомін варт трийцять долярів, пяти каратовий девятьсот пятьдесять, десятикаратовий тривайцять тисяч долярів. Ореґоньский відгомін стрия був драйцять каратовим брилянтом і коштував двіста шіснайцять тисяч долярів. Лежав чотириста миль від найблизшої оселї.

„Ах і в тім часї переживав я найкрасші хвилї. Я був судженим одинокої, любої дочки одного анґлїйского князя і був залюблений як то кажуть, по уши. Я розпливав ся в радости. Родині був я милий, тим більше, бо всї знали, що я одинокий наслїдник стрия, котрий мав пять мілїонів долярів маєтку. Але нїхто з нас не знав, що мій стрий став збирачем і що видавав більше як мав.

„Але вже тодї збирали ся хмари над моєю невинною головою. Відкрито незвичайний відгомін, якого ще на сьвітї нїхто не знав і який від того часу названо „горою відгомону". То був брилянт пятьдесять шість каратовий. Пятнайцять мінут чути було при погіднім воздусї відгомін вимовленого слова. Але друга обставина виринула тепер: появив ся другий збирач відгомонів. Оба старали ся закупити незвичайний скарб. Посїлість складала ся з двох малих горбків, між котрими перепливав малий мілкий поточок. Лежала близько посїлостий держави Ню-Йорк. Оба прибули там рівночасно, але нї один з них не знав о другім. Відгомін не мав одного властителя. До одного, Віллямзона Болївера Джарвіса належав всхідний горбок, до другого Гарбітона Бледса західний, поточок по серединї творив границю. Між тим як мій стрий купив у Джарвіса горбок за три мілїони двіста вісімдесять тисяч долярів, набув другий горбок Бледса за висше три мілїони.

Знаєте, що тепер стало ся? Найкрасша збірка відгомонів пропала, була на все неповна, бо обіймала лиш половину короля всїх відгомонів. Нї один з них не був вдоволений тим половинним посїданем, нї один не хотів другому своєї частки відпродати. Було там гніву, крику і сварки! І вкінци другий збирач постановив зі злобою, яка лиш стрічає ся у збирачів, розкопати свій горбок, аби лиш другий не мав відгомону. Стрий запротестував против того, але тамтой сказав: „Часть того відгомону належить до мене і я знищу свою часть. Ви пильнуйте свого!"

„Стрий постарав ся, що з суду спинили роботу тамтого. Але противник зарекурував і вкінци прийшла справа перед найвисший трибунал. Там не аби як ломили собі над тим голову. Двох судиів було гадки, що відгомін то особиста власність, бо не можна его нї видїти, нї дотикати; а мимо того можна его було купити і оцїнити. Двох других судиїв гадало, що відгомін то недвижима посїлість, бо привязаний до землї і его не можна усунути. Знов инші судиї казали, що відгомін взагалї нїяка власність.

„Вкінци присуджено, що відгомін то таки власність, що горбки то власність, що кождий з обох противників має горбок независимо від другого, але що відгомін то спільна власність. Тому полишено до волї обжалованому скопати горбок, то була его незаперечима власність, але заки би то зробив, мусить зложити три мілїони долярів на відшкодоване для мого стрия, коли би в наслїдок скопаня горбка его відгомін що потерпів. Дальше присуджено, що мій стрий без дозволу сусїда не сьміє уживати его горбка до викликуваня відгомону; до того мусить лиш свого власного горбка уживати. Правда, в такім случаю не буде мати нїколи відгомону, але суд на то вже не порадить. Также і суперникови заборонено уживати горбка мого стрия до викликуваня відгомону. Наслїдок легко пізнати! Нї один нї другий не сьміє свого відгомону уживати і найбільший та найкрасший з усїх відгомонів мовчить на віки. Від часу того присуду стратила та посїлість свою вартість і єї не можна нікому продати.

Переписка зі всіми і для всіх.

Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

Ол. Лак. в Зав.: Котре дерево найлїпше на опал? Найлїпше на опал єсть то дерево, котре при однаковім степени висушеня дає найбільше тепла. Коли возьмемо дерево на скількість (латер, сяг, або кубічний метер) а не на вагу, і в такім віцї, в котрім оно найпридатнійше до рубаня, то покаже ся, що найлїпша бучина, відтак іде грабина а дальше клен і ясень. Коли скажемо, що якась скількість букового дерева (н. пр. кубічний метер), дає 100 частий тепла, то инші дерева в такій самій скількости дадуть вже менше; вяз н. пр. дасть вже 90 частий, береза 85 і т. д. Після того уложено слїдуючу табелю:

Бук (граб, клен, ясень	100,00
Вяз	0,90
Береза	0,85
Дуб	0,84
Сосна	0,83
Модрина . . .	0,76
Смерека. . . .	0,73
Ялиця	0,69
Липа і осика , .	0,68
Вільха	0,52
Тополя і верба . .	0,50

Инакше представляє ся річ, коли возьмемо дерево на вагу. Дуже докладні проби роблені в 1898 р. показали, що коли 100 кільо липового дерева дають сто частий тепла, то 100 кільо букового дадуть лиш 90 частий тепла або 90 процент. З тих проб уложено таку таблицю:

Липа (наймякше дерево)	100,00
Вяз і сосна	0,98
Верба, каштан і модрина	0,97
Клен і ялиця	0,96
Тополя	0,95
Береза	0,94
Дуб	0,92
Граб	0.91
Бук	0,90

Виходить з того, що як раз наймякші дерева дають найбільше тепла, а противно, чим твердше і густійше дерево дає тим менше тепла. Здавало би ся длятого, що може лїпше уживати на опал мягкого дерева. Ба, але в такім случаю, беручи мягке дерево після ваги на опал, треба би єго брати в значно більшій скількости, бо мягкого дерева іде на 100 кільо значно більше як твердого, длятого, що оно рідше, а тим самим і лекше. До того ще мягке дерево, хоч і дає більше тепла, робить богато диму і саджі та не лишає грани, а відтак такі дерева, як сосна і ялиця, мають далеко більшу вартість будівельну і промислову, а такі дерева, як липа, верба і тополя, не ростуть цїлими лїсами, отже не стає їх на опал. Длятого найлїпшими на опал лишають ся з твердих дерев бук і граб, а з мягких береза і сосна там, де їх можна легко дістати. Найлїпшим однакож позістане завсїгди бук, длятого, що він дуже добре і одностайно горить, не робить такого диму, як инші дерева, і через то огонь і в лихих печах не так легко душить ся, та й лишає грань, а відтак і добре вугле, котре ще можна з'ужиткувати. — Відповідь на друге питане, скоро розвідаємо. —

Мих. Галайда: З того всего, що ми доси сказали, виходить, що лїчене лїнивства розпадає ся на дві головні части: 1) Треба лїчити тіло; 2) треба рівночасно лїчити і духа. Флері установляє такі загальні засади: 1) Основою цїлого лїченя єсть як найточнійше управильнене 24 год. дня. 3) Лїнивий мусить конче держати ся строго приписаної дієти, щоби уникнути недуг жолудка і сполученого з тим загального розстрою і тої спячки, яка звичайно нападає лїнивого. З другої же сторони звістно загально, як слабий буває дух у кождого по добрім обідї, отже дієта має і до того недопустити. — 3) У людий рознервованих і таких, що не можуть спати, треба старати ся о то, щоби правильно і спокійно спали. — 4) Помагати відповідними ліками скріпляючими тіло. — Що до розкладу дня то треба н. пр. так робити: Іти вчасно спати, н. пр. вже о 9 год; вставати рано о 6 або пів до 7 і працювати годину або півтора, відтак о пів до 8 або о 8 снїдати; пізнїйше займати ся якою легкою роботою, читати щось або писати; від 10 год. знов півтора години тяжша робота; о пів до 12 год. відпочинок; о 12 обід. По обідї пів години відпочинок а по тім пів години або три чверти год. проходу. Опісля якась легка робота і розривка, свобідна і весела не томляча забава; о 7 год. вечеря, спочинок і прохід а наконець лягати спати. Се лиш примір, а кождий після можности і своїх обставин повинен старати ся управильнити собі час і роботу на цїлий день. Для ученика, котрий мусить тілько а тілько годин сидіти в школї єсть се річ труднїйша, але й тут дасть ся щось зробити бодай поза часом шкільним. Строга дієта ось в чім: Шкідливі страви, котрих треба вистерігати ся: мякушка з хлїба, зупи, соси, корінні страви, сирі ростини (салата, редьковка), острі плини і ростини (оцет, квасок, помідори), товщ і товсте мясо, вудженина (з вимкою худої шинки), бараболя цїла варена або печена, капуста, сирі овочі, з вимкою винаграду) і т. п. Можна їсти: Шкірку з хлїба, сухарі, яйця на мягко, худу шинку, жарене і печене мясо, можна також, але трошку і доброго мяса вареного, піре з бараболь і гороху (колочені бараболї і горох, перепущені через сито, горох головно длятого, щоби не було в нім лупинку). По обідї можна напити ся трошки чорної кави. Алькоголевих напитків зовсїм не вільно уживати, за то богато води. Помагати дальше сухим натиранєм і тушами або зливати ся водою, зачинаючи від теплої і постепенно переходити до холодної; на случай утоми ложку валерияянових капель, на лїпше травлене кілька панкреасових пігулок. Аж коли недужий зачне приходити до сил, зачинає ся лїчене слабої волї, отже лїчене духа. Але о тім пізнїйше. —

Мих. Горб. в Сад. (III): В міру того, як росло довіре до людий, що приймали гроші на склад (в депозит), збільшали ся і депозити, а властителї їх позваляли тогди банкірам уживати їх для своїх інтересів, за що банкіри платили проценти. Так отже властителї зложених гроший мали не лиш безпечність своїх гроший, але ще й зарабляли беручи прц. Так стали ся банки кредитовими інститутами, котрі збирали гроші від тих що їх мали а позичали тим, що їх потребували. — Як вже знаємо, суть банки, котрі займають ся жіром, видають ноти (банкноти), стягають і виплачують векслї або позичають гроші. Звичайно один і той сам банк займає ся не одним але всїма інтересами. Средства, якими банки працюють, складають ся: з капіталу основного або акцийного, значить ся, ті, що основують банк, складають по рівних паях таку а таку суму, і з капіталу банкового. Сего послїдного капіталу дорабляє ся банк слїдуючими способами: 1) Депозитами: Банк бере гроші в депозит і платить за них н. пр. по 4 проц. від сто, але позичає зараз ті гроші другим на 5 проц. від сто, отже зарабляє один процент. — 2) Нотами: Банк видає ноти (банкноти) і обовязує ся за ті ноти кождої хвилї заплатити готівку. Але заким заплатить готівку, то обертає грішми і весь заробок з них припадає єму; — 3) Векслями (або змінками): Хтось передає банкови гроші, щоби він їх за чотирнайцять або трийцять днів виплатив комусь третому; за той час припадають банкови всї проценти. Але щоби банк міг дійстно зарабляти, то він мусить мати богато капіталу, обертати ним борзо і займати ся многими інтересами. — (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

Тиждень перед моїм весїлєм, коли я був найщасливійший і англїйскі шляхтичі зїздили ся зі всїх сторін, аби почтити нас з нагоди вінчаня, одержав я нагле вість о смерти мого стрия, а рівночасно також відпис завіщаня, котрим настановляв мене єго одиноким наслїдником. Ах, він умер, не було вже мого дорогого добродія! Та гадка зломила моє серце в тій щасливій годинї. Я дав князеви відпис завіщаня; сам не міг я єго читати задля сльоз. Але князь перечитав єго і сказав відтак поважно: „Мій пане, ви називаєте то богатством? У вашій чванливій вітчинї може то справдї бути богатством, але не у нас. Ви лиш наслїдник великої збірки відгомонів, коли можна взагалї назвати збіркою то, що розкинене по цїлій Америцї. Але що більше! Ви сидите по уши в довгах; бо там нема майже нї одного відгомону, на котрім не було би гіпотеки. Я не твердий чоловік, але мушу боронити маєтку моєї дитини. Колиб ви мали лиш один одинокий відгомін, який могли би назвати справедливо вашою власностию, лиш один одинокий вільний від довгів, так що могли би там з моєю дитиною осїсти і при запопадливости і пильности зарабляти на удержане, то я не сказав би нічого. Але жебракови не можу дати моєї дитини. Покинь єго дитино! — Пращайте, пане. Ідіть собі з вашими заставленими відгомонами і не показуйте ся в моїм домі.

„Моя благородна дївчина кинулась з плачем на шию і присягла, що вийде за мене радо, хоч би я не мав нї одного відгомону на сьвітї. Але то не могло бути. Ми мусїли розлучити ся — она аби за рік змарнїти і померти, а я аби дальше нести своє самітне і сумне мандрівне житє, та кождого дня, кождої години благати, щоби як найскорше найти єї там, де вже нема нї мук нї смутку.

„Тепер, пане, може будете такі добрі оглянути ті карти і пляни з мого портфелю. Я певний, що можу вам продати дешевше як денебудь инде продають ся відгомони. Погляньте на то; що коштувало мого стрия перед трийцятьма лїтами десять долярів, я вам — —

— Позвольте, що перебю вам — крикнув я. — Нинї, мій дорогий, не мав я перед аґентами нї хвильки спокою. Я купив машину до шитя, якої цїлком не потребую, карту повну похибок, годинник, що не іде. Також купив тинктуру на молї, але здаєть ся молї надто єї люблять; цїлу купу найнепотрібнїйших річий закупив я, але тепер вже того досить. Ваших відгомонів не хотів би я й за дармо. На вашім місци я би тут не сидїв. Ненавиджу все людий, що продають відгомони. Бачите ту рушницю? Забирайтеж собі вашу збірку і ідіть собі з Богом; не призивайте на мою голову убийства.

Але він лиш сумно, лагідно усьміхав ся і виймав чим раз більше карт і плянів. Вислїд може собі кождий легко подумати, бо де раз аґент влїзе до хати, там вже нема ради.

За яку годинку зробив я з ним згоду. Купив від него подвійний відгомін в найлїпшім станї, а він в причинку додав менї ще одно, яке — як казав — не можна продати, бо говорило лиш по нїмецки. „Перше — замітив він — говорило оно майже всїми язиками, але тепер стратило чомусь той дар".

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).